MIELIPIDE

Maaseutu voi vastata uudenlaiseen asumiskysyntään, jossa yhdistyvät väljyys, yhteisöllisyys ja modernin asumisen mukavuudet. **HANNU KATAJAMÄKI VIERASKOLUMNISSAAN**

LUKIJALTA

Anteeksi, kuntauudistus on virhe

”Pääministeri Jyrki Katainen (kok.) on eduskunnassa pyytänyt anteeksi menettelyään hallituksen kuntauudistusvalmistelussa. Myös SDP:n ministeriryhmä on pahoitellut, että puolueen olisi pitänyt tuoda esille kuuden suurimman kaupunkimme vahva poliittinen ohjaus ja niiden kytkennät talouselämään kuntauudistuksen valmistelun taustalla.”

Lainaus on kuvitteellinen Jyrki Kataisen anteeksipyyntö. Vastaava ja todellinen kuultiin hiljattain ministeri Stefan Wallinilta Dragsvik-asiassa kuin myös Finnairin johdolta viime keskiviikon yhtiökokouksessa.

Suomen johtavien kuntaasiantuntijoiden ja alan oikeusoppineiden huomautukset, oppositiosta puhumattakaan, eivät tunnu lainkaan vaikuttavan Jyrki Kataiseen. Onko kuntauudistuksen taustalla muita syitä kuin väestön vanheneminen ja valtion budjetin kestävyysvaje? Kenen etua kuntauudistuksessa lopulta ajetaan?

Vaikuttaa siltä, että nuori pääministerimme takertuu hallitusneuvotteluiden kabineteissa sovittuun eikä ota tiedeyhteisön näkemyksiä huomioon. Kuntakoon ja suuruuden ekonomian paremmuudesta ei ole tutkittua tietoa.

Puheenvuoroja tästä asiasta ovat käyttäneet niin professorit Aimo Ryynänen, Pentti Mecklin, Olli Mäenpää kuin Kaarlo Tuori. Kaikki ovat erittäin arvostettuja alansa asiantuntijoita.

Silti Kataisen hallituksen jääräpäisenä tavoitteena on rakentaa Suomeen kuntarakenne, jossa ”vahva kunta pystyy tulokselliseen elinkeinopolitiikkaan ja kehittämistyöhön sekä voi tehokkaasti vastata yhdyskuntarakenteen hajautumiskehitykseen” (hallitusohjelma sivu 119).

Kataisen hallitusohjelman kirjaukset paljastavat tiiviin, suuria kaupunkeja hyödyttävän rakentamisen ja maankäytön ohjauksen yhdeksi keskeisimmäksi uuden hallituksen tavoitteeksi. Kiinteistöveron tasauksen poistaminen oli hallituksen aivan ensimmäinen päätös, jolla tätä tavoitetta lähdettiin rakentamaan. Lopullinen tavoite on suurkunta, jossa jättikunnan ytimessä voidaan päättää koko laajan alueen maankäytöstä.

Tiivistämiselle ei ole ympäristöperusteita. Viime vuonna julkaistu Aalto-yliopiston tutkimus osoitti yksiselitteisesti, että ympäristövaikutuksella ei ole eroa sen mukaan, asuuko maalla vai kaupungissa. Tarkalleen ottaen tutkimuksessa selvisi se, että maalla asuminen rasittaa ympäristöä vähemmän kuin kaupunkiasuminen.

Kataisen hallitus vaikenee osittain kuntauudistuksen taloustaustoista, erityisesti kuuden suurimman kaupunkimme roolista ja niiden halusta määrittää kuntauudistuksen sisältö.

Niin kauan kuin keskustelu kohdistuu vain palveluihin ja kuntien lukumäärään, jäävät rakennusliikkeiden ja energiayhtiöiden kunta- ja yhdyskuntarakennekytkökset vaille keskustelua ja analyysiä.

Poliittisen (kokoomus)eliitin ja talouselämän kytkentä avautuu, kun seuraa yhdyskuntarakenteesta syntyviä rahavirtoja ja niistä saatavia tuottoja. Kun yhdyskuntarakenne ohjataan ja määrätään lailla sekä sopimuksilla tiiviiksi, tarjoutuu suurkunnalle hyvä tulonlähde, jossa energiantuotanto ja rakentaminen kohtaavat suurten liikevoittojen rakennus- ja voimayhtiöt.

Esimerkiksi Helsingin Energia teki 876 miljoonan liikevaihdolla 271 miljoonan liikevoiton vuonna 2011. Kun näin merkittävään energialiiketoimintaan lisätään rakentamisen tuotot, saa käsityksen siitä, kuinka suuria taloudellisia kytkentöjä kaavoituksen vallan kautta kuntauudistukseen liittyy.

Kuntauudistusta tukevat ministerit – Katainen, Urpilainen ja Virkkunen – eivät ole olleet halukkaita esittämään vaihtoehtoja maakuntamallista, hajautetusta energiantuotannosta tai pientalovaltaisesta yhdyskuntarakenteesta. Hajautunut yhdyskuntarakenne nähdään kategorisesti ”ongelmana”, vaikka Maskun, Naantalin, Ruskon tai Kaarinan kaltaisten kuntien vetovoima osoittaa suomalaisten juuri haluavan väljyyteen ja omaan taloon!

Nykykunnat säilyttävä kaksiportainen kuntarakenne, jossa laajaa väestöpohjaa vaativien palvelujen toteuttaminen koottaisiin maakuntien tasolle, on vaarassa jäädä vaille selvityksiä. Onko tähän tiivistämisen taka-ajatukseen syynä suurten kaupunkiseutujen rakennusliikkeiden ja energiayhtiöiden voittojen varmistaminen ja kasvattaminen?

Kytkentä on ilmeinen, sillä miksi muuten pyrittäisiin lisäämään suurten yksiköiden palvelutuotantoa niiden ollessa tutkitusti tehottomampia kuin pienten kuntien tai kuntayhtymien palvelutuotanto.

Vaihtoehtona suurkuntien mallille tulisi selvittää kaksiportainen kuntamalli, jossa laajaa väestöpohjaa vaativien palvelujen toteuttaminen, elinkeinojen kehittäminen ja innovaatio-ohjelmat olisi koottu maakunnan tasolle.

Kuntalain uudistuksessa on määriteltävä ne lähipalveluiden piiriin kuuluvat alat, joiden toteutuksesta vastaa peruskunta.

Vastaavasti on määriteltävä palvelut ja kehittämistoiminta, joiden toteuttajana ovat maakuntatason yhtymät tai sitä laajemmat toimielimet.

Nykyisen maankäyttö- ja rakennuslain kunnille määrittelemä yksiselitteinen kaavoitusoikeus omaan alueeseensa on säilytettävä.

Pekka Myllymäki
Varsinais-Suomen maakuntahallituksen II varapuheenjohtaja
Mynämäen kunnanvaltuuston puheenjohtaja (kesk.)

Kela keräämään nimiä aloitteisiin

Ehdotan, että Kela hoitaisi sillä olevan nykyisen sähköisen asiakasjärjestelmänsä pankkitunnuksilla tunnistautumisen avulla myös eri kansalaisaloitteiden 50 000 nimen keräämisen aloitetta kohti.

Opiskelijat ovat jo tottuneet käyttämään Kelan sähköistä järjestelmää opintotukiasioiden hoitamisen yhteydessä omilla pankkitunnuksillaan. Myös muille ryhmille se on helppo tapa antaa oma allekirjoituksensa hyvien lakialoitteiden edistämiseksi kotoa tai työpaikalta käsin.

Järjestelmä on valmis – otetaan se vain käyttöön.

Kirsi Oksiala-Mäki-Petäjä
Kannus

Mukaan vaan

Hei ”katkeroitunut työläinen”, vihje sinulle. Osta maatila ja pistä pyörät pyörimään ja näytä. Pääset mukaan ”lottoon” ja saat tuntuman oikeaan työhön. **Lisänumero**

Ole sinä katkeroitunut työläinen tyytyväinen, ettei vuonna 1995 tuloistasi leikattu puolikasta ja vain osaa korvattu tuella. Palkankorotukset takuutuottoa. **Ei nimimerkkiä**

Siis kyllä hävettää katkeroituneen työläisen tietämättömyys ja miten turhaa on elää elämänsä katkerana. **Vähään tyytyvä**

Lopetetaan kaikki tuet koko EU:n alueelta. **Karjamies**

Että pitääkin

Hyvä vilja menee ulkomaille. Tilalle tuodaan torjunta aineellista ulkomaista. **Järkeäkö?**

Mielivaltaa?

Jotkut valvontaeläinlääkäreistä ovat kokeneet tehtäväkseen harjoittaa mielivaltaa, ja oikeutta et saa mistään! Hyvä kun Itä-Suomessa ollaan rehellisiä? **Ei nimimerkkiä**

Maan verotusta

Mattivireneille ja muille maaperän verottajille. Jokamiehenoikeus päättyy sinä hetkenä, kun tuollaista tavoitellaan. Taatusti. **Maaemo**

Urakoinnista

Pikkutilan koneurakoitsija. Älä polje oikeiden urakoitsijoiden hintoja sillä, että urakointisi on vain lisätoimeentulo. **Ei nimimerkkiä**

Hienoa

Suomi maksaa Kreikan velkoja. Onassikset, jotka laivaavat 10 prosenttia koko EU:n Kiinan tuonnista, eivät maksa euroakaan. **Suo, kuokka ja Jorgos**

Liikenneministeri

Brownlee on oikeassa. Suomi ei ole ruuassa omavarainen – ja tilanne päinvastoin huononee. Uudessa-Seelannissa nähdään tarkemmin. **Näin on**

Kuntauudistus

Kestävyysvaje on 10 miljardia. Virkkunen, paljonko se kasvaa, kun Kataisen (kok.) ja Urpilaisen (sd.) hallitusohjelma toteuttaa Suomeen 70 hajanaista kuntaa? **Karttaharjoittelija**

Humusta

Vapon johtaja sotki omat mökkirantansa ja siinä sivussa Saarijärven reitin vesistöt. **Humu**

Pula-aika

Miksi kaupasta loppui ensin voi ja nyt kananmunat? **Ihmettelen**

PEKKA FALI

Eläinlääkärin päivystysnumeroita pitäisi aina olla vähintään kaksi, ja nekin eri operaattoreilta, Anni Tiura vaatii.

Eläinlääkärin viikonloppupäivystys numerosta 0600 304020

Olisi kiinnostavaa tietää, kuka tai ketkä ovat järjestäneet nykyisen eläinlääkäripäivystyksen esimerkiksi Pirkanmaalla. Päivystysalueita on kaksi, itäinen ja läntinen, ja pituutta varmaan kaksisataa kilometriä vaikkapa läntisellä alueella Kurusta Urjalaan.

Kun lisäksi operaattoriksi valitaan halvin tarjoaja, käy juuri niin kuin kävi lauantaina 24.3. Päivystysnumero meni epäkuntoon, eikä minkäänlaista varajärjestelmää ole.

Kun kyseiseen numeroon soitti, kuulosti siltä, kuin kuolemaa tekevä kananpoika olisi kitissyt viimeisillään. Eikä muuta.

Olisi mielenkiintoista tietää, kuinka monta raatoa toimimaton järjestelmä tuotti viikonvaihteen aikana. Meillä saldoksi tuli kaksi vasikkaa, jotka ahtautuivat yhdessä lehmän synnytyskanavaan.

Kun totesimme, ettemme pysty lajittelemaan niitä erikseen, päätimme kutsua paikalle eläinlääkärin. Kun vain olisi ollut puhelinnumero, josta sellaisen olisi tavoittanut. Alueen jokaisella eläinlääkäriasemalla tyrkytettiin nauhalta sitä yhtä ja samaa toimimatonta puhelinnumeroa.

Hämeenlinnan yksityisestä eläinsairaalasta saatiin myötätuntoa, päivystäjää sieltä ei löytynyt.

Tuttavien kautta saimme yksityisen, hevosiin erikoistuneen eläinlääkärin numeron. Hän suostui uhraamaan lauantaiiltansa makaamalla puolitoista tuntia poikivan lehmän takana.

Jos näin surkea ja toimimaton järjestelmä johtuu kuntien säästämisestä, niin väärässä paikassa säästetään! Kunnat pihistävät karjanomistajien kukkaron ja eläinten kärsimysten ja hengen kustannuksella! Onkohan nykyistä järjestelmää luotaessa otettu huomioon eläinlääkäreiden mielipidettä?

Päivystysnumeroita pitäisi aina olla vähintään kaksi, nekin eri operaattoreilta, jotta edes toinen toimisi.

Päivystysalueet ovat täysin tolkuttoman kokoisia. Eläinlääkäreiden aika kuluu ajaessa paikasta toiseen. Miten pitäisi menetellä, jos Urjalassa kannatellaan ihmisvoimin lehmän ulostyöntynyttä kohtua ja Kurussa on hevonen kuolemassa ähkyyn? Varapäivystäjä pitäisi ehdottomasti olla näin suurella alueella.

Länsi-Pirkanmaan toimimatomasta päivystysnumerosta oli ilmoitettu eteenpäin jonkun karjankasvattajan toimesta jo puolilta päivin lauantaina. Sama piipitys jatkui silti vielä sunnuntaina, kun jouduimme etsimään lehmällemme kalsiumlääkityksen antajaa.

Valkeakosken arkiajanvarauksen kännykkänumerosta puhelu yhdistyi lopulta kuin ihmeen kautta Orivedelle, josta eläinlääkäri otti yhteyttä meidän alueemme päivystäjään. Vasikoiden emo sentään jäi henkiin, mutta kiitos siitä ei todellakaan kuulu toimivalle eläinlääkäripäivystykselle.

Meidän tiloillemme tehdään eläinten hyvinvointitarkastuksia, valvotaan eläintiheyksiä ynnä muuta. Samalla säästetään eläinten hyvinvoinnin kustannuksella luomalla tällaisia älyttömän kokoisia päivystysalueita ja järjestämällä yksi toimimaton hälytysnumero.

Kenellekähän pitäisi lähettää lasku kahdesta kuolleesta vasikasta, DNA:lle vai niille päättäjille, jotka näitä surkeita systeemeitä suunnittelevat mitään käytännön tarpeista ymmärtämättä?

Anni Tiura
Akaa

Kokoomus puolitti jonopeltojen tukioikeudet

Yleisönosaton kirjoituksessa (MT 30.3.) annetaan ymmärtää, että kokoomus on päättänyt lisätä ympäristötuen ja luonnonhaittakorvausten piiriin 18 300 hehtaaria tukijonopeltoja. Tätä asiaa on syytä tarkentaa.

Viime eduskuntakaudella ministeri Sirkka-Liisa Anttila esitti, että ennen määräaikaa tukijonoon ilmoitetuille niin sanotuille jonopelloille vahvistetaan tukioikeuksia tarvittava määrä, yhteensä 36 600 hehtaaria. Hän myös osoitti koko tukijonon purkuun tarvittavat varat maa- ja metsätalousministeriön sisältä.

Tämä ei kuitenkaan kelvannut silloiselle valtionvarainministeri Jyrki Kataiselle ja kokoomukselle, vaan Katainen rahaministerinä pakotti puolittamaan hehtaarimäärän 18 300 hehtaariin ja siirsi loput tähän osoitetut määrärahat valtion budjetin yleiskatteeseen.

On tietenkin hyvä, että edes tässä asiassa nyt pidetään kiinni viime kauden ratkaisuista ja nämä kipeästi kaivatut jonopeltojen tukioikeudet toteutuvat edes tältä osin.

Keskusta vaati viime kaudella ja vaatii edelleen, että kaikille sovituille tukioikeudettomille pelloille saadaan tukioikeudet. Se on välttämätöntä varsinkin kehittyvien kotieläintilojen toiminnan ja talouden kannalta.

Jari Leppä
kansanedustaja (kesk.)
maa- ja metsätalousvaliokunnan puheenjohtaja

LAURI SALMINEN

Kultapossukerholaisilla näyttää olevan oikeus koko ajan kasvattaa omia etujaan, kirjoittajat päivittelevät.

Kultapossukerho ajaa omaa etuaan

Vuorineuvosten ja toimitusjohtajien, siis isojen yritysten johdon, on otettava vastuuta Suomen tulevaisuudesta.

On järkyttävää, kuinka talouseliitti lähtee siitä, että heillä on oikeus koko ajan kasvattaa omia etuisuuksiaan. Se onnistuu siksi, että samat henkilöt istuvat ristiin useiden yrityksien hallituksissa ja yrityksien sisälle on pesiytynyt hyvä veli -järjestelmät.

Toteutuuko yhdessäkään valtion omistamissa yhtiöissä omistajavastuu ja kontrolli edes kohtuullisesti? Fortum, Finnair, VR ja niin edelleen.

Johtoporsaat lähtevät itse eläkkeelle jo 60 vuoden iässä, mutta samalla he vaativat yleisen eläkeiän nostoa 68 vuoteen. Samaan aikaan moni 40-vuotias työikäinen voi vain haaveilla vakituisesta työpaikasta.

Johtoporsaat vaativat, että nuorten jo nyt matalaa palkkaa alennettaisiin entisestään. Samalla johtajien palkkoja, palkkioita ja muita etuisuuksia vain kasvatetaan.

Pienituloisiin kohdistuvia veroja nostetaan huimasti samaan aikaan, kun johtoporsaat nostavat itselleen yhä suurempia palkkioita. On päivänselvää, että kaikkien on kannettava vastuunsa, myös vauraiden yritysten ja hyvätuloisten.

Milloin tulee moraalinen raja vastaan?

kaupunginvaltuutetut Lapista
Juhani Keinänen
Tornio
Jarmo Inget
Rovaniemi

Lukijalta-osasto

■ Lukijalta-kirjoitukset voi toimittaa Maaseudun Tulevaisuuden toimitukseen postitse, sähköpostitse, faksilla tai tekstiviestillä.

■ Toimituksen osoite on Maaseudun Tulevaisuus, PL 440, 00101 Helsinki.
■ Faksinumero toimitukseen on (09) 694 3717.
Kuoreen tai faksiin merkintä ”Lukijalta”.
■ Sähköpostitse kirjeet lähetetään osoitteeseen *lukijalta@maaseuduntulevaisuus.fi*

VIERASKOLUMNI

Edellytyksiä luova valtio

Metropolivaltio olisi johdonmukainen jatke käynnissä olevalle kilpailuvaltiokehitykselle. Sen toteutuminen johtaisi absoluuttisesti keskittyvään aluekehitykseen ja perinteisen hyvinvointivaltion äärimmäiseen muuntumiseen.

Lopputulokselle tulisi antaa jokin muu nimitys kuin viime vuosina mieluusti toistettu hyvinvointiyhteiskunta.

Metropolivaltion haastaa ”edellytyksiä luova valtio”, joka rakentuisi paikkaperustaisesti ja hajautuneesti. Lähtökohta on, että kansalaisten hyvä elämä ja onni edellyttävät arjen sujuvuuden ensisijaisuuden tunnustamista ja takaamista.

Kansalaislähtöinen palvelujen järjestäminen on mahdollista toteuttaa koko maassa, kaikissa paikallisyhteisöissä.

Kaikkea ei luonnollisestikaan voida organisoida paikallislähtöisesti. Yhtenä esimerkkinä on erikoissairaanhoito. Kuitenkin huomattavan monet peruspalveluihin liittyvät kysymykset ovat paikallisia ja niiden järjestämistä voidaan pohtia paikallisyhteisöjen vaihtelevista tarpeista käsin.

Paikallislähtöistä yhteiskuntaa luonnehti kansalaisten, kansalaisjärjestöjen, yritysten ja julkisen sektorin monipuolistuva yhteistyö. Tätä asetelmaa kutsutaan uudeksi paikallisuudeksi. Uuden paikallisuuden edistäminen on edellytyksiä luovan valtion perusperiaate, ytimenä on paikallisyhteisöjen oikeus kehittyä omista lähtökohdistaan.

Edellytyksiä luovan valtion yksi lähtökohta on pääkaupunkiseudun erityisyyden tunnistaminen. Pyrkimystä yhteen superalueeseen ei kuitenkaan arvioida Suomen kansallisen menestyksen katsannosta tarkoituksenmukaiseksi.

Tosiasioihin perustumattoman suurkaupunkipyrkimyksen sijaan tulee maakuntakeskuksille sekä omien seutukuntiensa keskuskaupungeille taata kehittymisedellytykset. Edellytyksiä luovan valtion kaupunkiverkko on monipuolinen.

Liikennejärjestelmä tukee tätä aluerakennetta. Nykyään ollaan kiinnostuneita ainoastaan pääkeskittymiä yhdistävästä liikenneverkosta.

Edellytyksiä luovassa valtiossa maaseutu kytkeytyy kilpailukyvyn ja taloudellisen menestyksen tuottamiseen. Maaseudun voimavarat jäsentyvät maaseutupääoman avulla. Maaseutu voi vastata uudenlaiseen asumiskysyntään, jossa yhdistyvät väljyys, yhteisöllisyys ja modernin asumisen mukavuudet.

Maaseudun yhteisöllisyyden perinteellä on käyttöä, kun pohditaan uusien suurkuntien lähidemokratiakäytäntöjä.

Maaseutupääoma vastaa myös kestävän kehityksen tarpeisiin: maaseudulla voidaan tuottaa lähiruokaa ja erikoistua hajautettuun energiantuotantoon. Maaseudulle voi syntyä valovoimainen biotalous.

Maaseudun yhteisöllisyyden perinteellä on käyttöä, kun pohditaan uusien suurkuntien lähidemokratiakäytäntöjä.

Edellytyksiä luovassa valtiossa kuntaliitos keskuskaupungin ja ympäröivien maaseutukuntien kanssa ei olisi mahdollinen, jos liitossopimuksessa ei kyettäisi uskottavasti osoittamaan, millä tavoin turvataan pitkäjänteisesti maaseutualueiden asukkaiden lähipalvelut ja lähidemokratia.

Myös valtionhallinnon muutoksissa olisi ennalta tehtävä kattava aluevaikutusten arviointi. Jos esimerkiksi poliisihallinnon tai työvoimahallinnon ”rakenteellista kehittämistä” olisi arvioitu paikallisuuden ja kansalaisten maantieteen näkökulmista, olisi todennäköisesti vältetty nykyiset vaikeudet, jotka ovat aiheutuneet palvelujen etääntymisestä maantieteellisesti liian kauaksi kansalaisten arjesta.

Erityisen tähdellinen kysymys kansalaisten näkökulmasta ovat sosiaali- ja terveyspalvelujen tulevat järjestelyt. Lopputuloksena eivät saa olla kansalaisista liian etäällä olevat suuryksiköt. Edellytyksiä luovan valtionperiaate olisi läheisyyden ekonomia.

Läheisyys viittaa tässä yhteydessä paitsi maantieteeseen, myös kansalaislähtöisyyteen ja asioinnin helppouteen.

Suomessa on käytävä syvähenkisiä keskusteluja siitä, minkälainen yhteiskunnan alueellinen organisoituminen edistää monipuolisimmin oikeudenmukaisuuden, onnen ja hyvän elämän edellytyksiä.

HANNU KATAJAMÄKI on Vaasan yliopiston aluetieteen professori.

hka@uwasa.fi

Jäsenmaksujen verovähennysoikeus

Nimimerkki Oikeudenmukaista kirjoitti aiheesta tekstiviesti-palstalla 23.3. ja vaati ay-jäsenmaksujen verovähennysoikeuden poistamista.

Tämä on erittäin kannatettava ajatus. Jotta oikeudenmukaisuus toteutuu, niin ehdottaisin, että verovähennysoikeus poistettaisiin kaikilta jäsenmaksuilta. Siis myös yritysten erilaisiin teollisuus- ja yrittäjäliittoihin maksamia jäsenmaksuja. Myöskään maatalousyrittäjien MTK:n jäsenmaksuja ei saisi vähentää yritysten kirjanpidossa.

Hallituksen ministereiden kaikissa Suomen talouteen liittyvissä puheissa on korostettu, ettei tehtävät menoleikkaukset tai veron korotukset saa heikentää kilpailukykyä, ei saa leikata kasvua eikä haitata työpaikkojen syntymistä Suomeen.

Lisäksi rakennemuutoksia pitää tehdä ja huolehtia, että Suomessa on saatavilla ammattitaitoista työvoimaa.

Mielestäni jäsenmaksujen verovähennysoikeuden poistaminen tai ainakin leikkaaminen on niitä harvoja muutoksia, joka täyttäisi nämä kaikki vaatimukset. Miksi sitä ei tehdä? Kyse on kuitenkin noin 500 miljoonan euron summasta ja esimerkiksi Ruotsissa kyseinen muutos on tehty.

Rakenneuudistukset ovat Suomen tulevaisuuden kannalta ratkaisevia ja näissä osittain verovaroin tuettavissa rakenteissa on paljon hyvin koulutettua työvoimaa, josta osa varmaankin vapautuisi paikkaamaan työvoimapulaa.

Vai häviäisikö meiltä työvoimapula, jos todellisia rakenteellisia uudistuksia tehtäisiin? Nyt en siis tarkoita kuntauudistusta.

Toivottavasti pidetty hallituksen kehysriihi ei ollut vaalikauden ainoa hetki, jolloin muutoksia verotukseen ja menoihin voidaan tehdä, sillä Suomi velkaantuu joka päivä kehysriihestä huolimatta.

Tapio Viljanen
Kangasniemi

Tapio Viljanen poistaisi niin MTK:n, SAK:n kuin muidenkin vastaavien järjestöjen jäsenmaksun verovähennysoikeuden.